

§ 128

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 30.9.2022 § 217 (liukastuminen, LähiTapiola)

HEL 2022-004780 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 30.9.2022 (217 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 30.9.2022 (217 §) päätöksellään hylännyt 3.3.2022 osoitteessa Tuhkimontie 10 tapahtuneeseen liukastumisvahinkoon liittyvän takaisinsaantivaatimuksen. LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö hakee takaisinsaantia maksamassaan liukastumisvahingossa 3502211913 työtapaturma- ja ammattitautilain 270 §:n perusteella. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan työtapaturma- ja ammattitautilain perusteella esittämänsä 4.899,91 euron suuruisen vaatimuksen takaisinsaannista 3.3.2022 noin kello 07.02 osoitteessa Tuhkimontie 10 jalkakäytävällä tapahtuneeseen liukastumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että kaupunki ei ole osoittanut, että liukkaudentorjunnasta oli huolehdittu olosuhteiden edellyttämällä tavalla juuri kyseisellä kohdalla. Vahingoittuneen toimitamat valokuvat jalkakäytävästä tukevat vahingoittuneen kertomusta kadun heikosta kunnossapidosta. Vahinkopaikan välittömässä läheisyydessä oli tapahtuma-aikaan yksityinen, jalkakäytävään rajoittunut työmaa, mikä oli osaltaan poikkeuksellisen talven lisäksi lisännyt kunnossapidon haastavuutta. Jalkakäytävälle oli muodostunut paksu jääkerros ja tämän vuoksi jalankulkijat olivat joutuneet käyttämään autotietä kulkemiseen. Hakijan mukaan asiassa on jäänyt epäselväksi, onko hiekoitus suoritettu kyseisellä kadulla ajoradalla vai jalkakäytävällä.

Perustelut

28.02.2023

Lautakunta viittasi yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyi yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheita päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus talviolosuhteissa yksinään synnytä kaupungin vahingonkorvausvastuuta silloinkaan, kun se on ollut myötävaikuttamassa vahinkoon, vaan edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta. Kadun käyttäjien mahdollisuudesta omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteisiin on mainittu esim. kunnossapitolain (669/1978) muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 281/2004, ks. yksityiskohtaiset perustelut s. 16).

Yksikön päällikön päätöksessä on selvitetty sää- ja keliolosuhteita ennen vahinkoa ja sen tapahtuman aikaan. Vahinkohetkellä sää on ollut pilvinen ja poutainen eikä sateita ole vahinkopäivänä esiintynyt. Edellisenä päivänä lämpötila oli vaihdellut 2,7 °C lämpöasteen ja -1,3 °C pakkasasteen välillä ollen vahinkohetkellä noin -1,9 °C astetta pakkasen puolella, joten katujen liukkaus ei ole ollut ennalta-arvaamatonta. Vahinko oli tapahtunut ajankohtana, jolloin kaupunki oli poikkeuksellisen vaikean lumitilanteen vuoksi käynnistänyt ajalle 23.2.-16.3.2022 varautumissuunnitelmansa, jonka aikana ensisijaisesti pyritään turvaamaan liikenteen sujuvuus vilkkaimmin liikennöidyillä alueilla kanta-kaupungissa ja joukkoliikennekaduilla. Tästä seuraa mm. laatuvaatimuspoikkeuksia alemman kunnossapitoluokituksen kaduilla ja toimenpiteaikojen kasvattamista kaikissa hoitoluokissa.

Kunnossapidolta saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla oli kuitenkin haastavista olosuhteista huolimatta suoritettu liukkaudentorjuntaa hiekoittamalla vahinkoa edeltävänä päivänä 2.3.2022 klo 6-14 välisenä aikana ja myös vahinkopäivänä 3.3.2022 siten, että selvityksen mukaan hiekoitus alueella oli silloinkin suoritettu klo 6:sta alkaen. Liukkaudentorjuntaa ei suoriteta ajoradoilla muutoin kuin tarpeen vaatiessa mäkisissä kohdissa ja risteysalueilla, joten liukkaudentorjunta hiekoittamalla tarkoittaa tässä tapauksessa jalkakäytävien hiekoittamista. Ajoratoja ei talvikunnossapidetä jalankulkijoita vaan ajoneuvoja varten.

28.02.2023

Liukkaudentorjuntaa ei ole mahdollista reaaliajassa toteuttaa siten, että kadun mitkään osa eivät koskaan olisi liukkaat. Kaupunki katsoo, että tässä tapauksessa ei ole todettavissa laiminlyöntiä, tahallisuutta tai tuottamusta, vaan liukkaudentorjuntaa on ennen vahinkoa tehty haastavista olosuhteista ja varautumissuunnitelman voimassa olosta huolimatta kyseisellä C-hoitoluokan jalkakäytävällä kaupungin normien ja asetettujen toimenpideaikojen mukaisesti. Lisäksi kunnossapidon työjohto oli suorittanut tarkkailua ja laadunvalvontaa tapahtuma-alueella selvityksen mukaan päivittäin. Vahinkopaikan liukkaudesta ja kunnossapitotarpeista ei ole talven 2021-2022 aikana tullut palautteita kaupungin palautejärjestelmään eikä muita vahingonkorvausvaatimuksia tämän vahingon lisäksi.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta eikä hakijalla siten ole työtapaturma- ja ammattitautilain 270 §:ssä säädetyn mukaista takautumisoikeutta kaupunkia kohtaan vahingon johdosta suorittamansa vakuutuskorvauksen osalta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 270 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 09 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Oikaisuvaatimus 7.10.2022, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

28.02.2023

Asia/28

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 30.9.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 7.10.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 09 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Oikaisuvaatimus 7.10.2022, saate

Oheismateriaali

- 1 03.03.2022 Tuhkimontie 10
- 2 Valmistelijan laatima lisäselvitys
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 30.09.2022 § 217

HEL 2022-004780 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan takaisinsaantivaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 1.4.2022 esittänyt kaupungille 4 899,91 euron suuruisen takaisinsaantivaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakija on oikeutettu takaisintaan maksamassaan liukastumisvahingossa 3502211913 työtaturma- ja ammattitautilain 270 §:n perusteella. Vahinko on tapahtunut 3.3.2022 noin kello 07.02 jalkakäytävällä osoitteessa Tuhkimontie 10. Takaisinsaantivaatimuksen mukaan jalkakäytävä on ollut paksun jään peitossa ja hiekoittamaton.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikka on kevyen liikenteen väylä ja sen kunnossapito hoidetaan C-luokan mukaisesti.

C-luokan kevyen liikenteen väyliltä poistetaan lumi, sohjo ja jää niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti A- ja B-luokan katujen jälkeen. Aurauksen lähtökynnys C-luokan kevyen liikenteen väylillä on 5 cm. Toimenpideaika on aurauksen osalta kahdeksan tuntia, kuitenkin niin, että klo 13-04 aurauksen ylittänyt sade tulee olla aurattu klo 12 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun lumisade on päättynyt. Liukkaudentorjunnan toimenpiteiden osalta toimenpideaika on viisi tuntia, kuitenkin niin, että klo 16-7 välillä ilmenneen liukkauden tuntuvan lisääntymisen johdosta liukkaudentorjuntatoimenpiteet tulee olla suoritettu klo 12 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika alkaa siitä, kun liukkaudessa on tapahtunut tuntuva lisääntyminen.

Poikkeuksellisen lumitilanteen vuoksi Helsingin kaupunki on käynnistänyt varautumissuunnitelmansa ajalle 23.2.-16.3.2022. Eriyistoimet ja lisäresurssit kohdistetaan koko kaupunkiin, mutta ensisijaisesti turvataan liikenteen sujuvuus viikkaimmin liikennöidyillä alueilla kantakautungissa ja joukkoliikennekaduilla. Kadut aurataan ja lunta kuljetetaan vastaanottoaikoille kunnossapitoluokituksen mukaisessa kiireellisyysjärjestyksessä. Lumen poiskuljetusta tehdään aina, kun aurastyöt siihen antavat mahdollisuuden. Laatuvaatimuspoikkeuksia voivat esimerkiksi olla, että asuntokatujen lumenpoisto aloitetaan vasta pääkatujen jälkeen, kun siihen on saatavissa resursseja ja että toimenpideaikoja kasvatetaan kunnossapitoluokissa.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan alueella on tehty liukkaudentorjuntaa hiekoittamalla vahinkopäivänä 3.3.2022 ja vahinkoa edeltävänä päivänä 2.3.2022 klo 6-14 välisenä aikana. Lisäksi työnjohto on tehnyt tarkkailua ja laadunvalvontaa vahingon tapahtuma-alueella päivittäin. Vahinkopaikan välittömässä läheisyydessä on ollut vahingon tapahtuma-aikana yksityisen tahon työmaa, joka on rajoittunut jalkakäytävään. Sekä työmaa että kadun varteen pysäköidyt ajoneuvot ovat lisänneet vahinkopaikan kunnossapidon haastavuutta poikkeuksellisen talven lisäksi.

Forecan mukaan lämpötila on vahinkopäivänä 3.3.2022 vaihdellut Kumpulan mittausasemalla tehdyissä mittauksissa 4,7 °C ja -3,2 °C asteen välillä. Vahinkopäivänä lämpötila on klo 07 ollut -1,9 °C. Sää vahinkohetkellä on ollut pilvinen ja poutainen. Vahinkopäivänä ei ole esiintynyt sateita. Vahinkoa edeltävänä päivänä 2.3.2022 lämpötila on ollut vaihdellut 2,7 °C ja -1,3 °C välillä eikä sateita ole esiintynyt. Lumenisyvyys on ollut sekä vahinkopäivänä että sitä edeltävänä päivänä 54 cm.

Ilmatieteen laitoksen Ilmastokatsauksen mukaan tammikuun 2022 viimeisenä viikonloppuna Valtteri-myrsky toi Etelä-Suomeen runsaasti märkää lunta. Lunta kertyi parissa päivässä yleisesti parikymmentä senttiä, mutta etenkin Uudellamaalla monin paikoin enemmänkin. Valtteri-myrskyn yhteydessä Helsingin Kumpulassa mittausasemalla lumensyvyys nousi 22 senttimetrinä 41 senttimetriin. Tämän jälkeen helmikuussa 2022 esiintyi runsaita lumisateita. Lumipyryjen johdosta useammalla paikkakunnalla yllettiin metrin lumensyvyyteen. Helsingin Kumpulassa rekisteröitiin suurin lumensyvyyden kasvu, 35 cm vuorokaudessa. Forecan mukaan helmikuun sademäärä oli laajalti maan etelä- ja itäosassa poikkeuksellisen suuri. Sääilmiö on poikkeuksellinen silloin, kun se esiintyy tilastollisesti keskimäärin kerran 30 vuodessa tai harvemmin. Suuret sademäärät tarkoittivat suuria lumimääriä ja etelässä suurimmassa osassa helmikuun päiviä vähintään käytiin plussan puolella. Pintojen sulaminen ja uudelleen jäätyminen aiheuttivat monin paikoin ajoittain hyvinkin hankalia keliolosuhteita. Maaliskuu 2022 oli tavanomaista lämpimämpi ja aurinkoisempi. Lumipeite oli Etelä-Suomessa edelleen tavanomaista paksumpi.

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekkoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapitotyöt on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista. Sää- ja keliolosuhteet ovat olleet poikkeukselliset. Laki ei edellytä sitä, että kunnossapitokalusto mitoitettaisiin kaikkein poikkeuksellisimpia tilanteita varten. Missään kunnossapidon taso ei kuitenkaan saa pitkään alittaa tyydyttävää tasoa. Poikkeuksellisen säätilan aikana huolehditaan ensin liikenteellisesti keskeisistä alueista. (HE 281/2004 vp, s. 17.)

Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kadut eivät koskaan olisi liukkaat. (KKO:1998:147). Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liu-

kastua. (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397.) Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikkumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16). Tästä syystä jalankulkijan tulee noudattaa talvella erityistä varovaisuutta.

Vahinkopaikalla on tehty vahinkopaikan haastavuudesta huolimatta kunnossapitotoimenpiteitä sekä vahinkopäivänä että vahinkoa edeltävänä päivänä hiekoittamalla. Sateita ei ole esiintynyt eikä näin ollen auruskynnys (5 cm uutta lunta) ole ylittynyt, joten auraukselle ei ole ollut tarvetta. Kyseessä on C-luokan kevyen liikenteen väylä, jonka toimenpiteet tulee tarvittaessa tehdä vasta klo 12 mennessä, eli vasta kyseisen vahinkotapahtuman jälkeen. Vahinkopaikan liukkaudesta ja siihen liittyvistä kunnossapitotarpeista ei ole tullut kaupungille palautetta vahinkopäivältä eikä koko talven 2021-2022 aikana. Kaupungille ei ole myöskään esitetty muita vahingonkorvausvaatimuksia kyseisestä vahinkopaikasta tämän vahingon lisäksi. Kaupunki katsoo, että vahinkopaikka on ollut tyydyttävässä kunnossa.

Vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti ja asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa riittävän huolellisesti ja määriteltujen toimenpideaikojen puitteissa ja kunnossapitolain mukaisesti. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Työtaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 270 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Tiia Strömberg, valmistelija, puhelin: 310 39930
kymp.korvausasiat(a)hel.fi